

چرخِ علم

مشت جلیله اسلامیہ نک جریده رسیہ پیدر

ربیع الآخر ۱۳۲۷

عدد ۴۲

آیدہ بر نشر اول نور

دوبجی سنہ

متفرق غایه‌لری استهداف ایدن آمالك امتناع حصولی بینلرینه عداوت وبفضاء القا ایدرک
کرفتار دامی اولان جمعیت عاقبت پریشان وهرخصوصه دوچار خذلان اولور .
ذنیایی دار فنا وبقیای آخرته منحصر اولق اوزره تعالیم ایدن دینک معتقدلری
آرسمنده برچوق افراد بشری برقاچ متغلبک منافعه خدمتده مضایقه ایله افنای حیاته
سوق ایدرک اصول معیشت رواج بوله‌می‌جغندن دیانت حقه اربابی مأمور اولدقلری
قناعت ایجابجه رفق معیشت وبرکت ایچنده اصرار حیات ایدرلر ودینک فرداً وجمعاً
مبدألرندن معادلرینه قدر سعادت حاللرینی کمال بصیرتله ربط ایتدیکی قوانین اوزرنده
حرکت ایدرک تهلیکه‌دن مصون قالیرلر. انصافسزله اک ایلتک قدمه دیمک اولان دینسزلک
ایسه بریاندن معیشت دنیویینی دسائس متعویه ایله اخلال ایدرکن عقل قاصرردن باشقه
اعتماد ایدرک برئی‌ده برافندیغدن بشریتی فردانی وجمعانی هردرلو تهلیکه‌یه معروض
قیلار .

بویاه قدر سرد اولتان دینک فوائدی ودینسزلکک ضررلری علمینه اقامه ایدرک .
بیلرک هرهانکی دلیلک بطلانیه ، عقل علمینک مشاهده وتجربه‌دن اکتساب ایلدیکی
بصیرتله متبادلاً احکامی مظهر رواج اولان دینک اظهارایتدیکی بداهت فعلیه ایله تصادمی
ودیندن اهراض ایله عقل وهوایه مغروراً قاپیتالیزم وسندیقالیزم کی نتایج مهلیکه‌یه
منجر اولوب سوسیالیزم وبولشه‌ویزم حرکاتیه جوابلاران مدنیت خاضره‌نک افلاسی ،
کافی کلیر ظن ایدرز .

۱۵ ربیع‌الاول سنه ۱۳۳۷

دارالحکمة الاسلامیه اعضاسندن

۱۹ کانون‌اول سنه ۱۳۳۴

اشرف افندی زاده

شوکتی

★ ★

معرفة الله

مذهب مختار اوزره هر بر مکلفه ابتدا واجب ولازم اولان شیء معرفة الله در . یعنی
وسع بشر مساعد اولدینی قدر جناب حقیق کمال صفتلریله متصف وتقصان صفتلردن منز
برواجب الوجود اولدینی ایمان وتصدیق ایتمکدر . اصل اولان بودر . جمیع واجباتک

وجوبی، منہیات و محرماتک حرمتی تصدیق مذکورک فرعیدر . اقوام بشریہ دن هیچ بر قوم عقلی ایزدیکی درجہده فکرآلہدن خالی قالمشدردر . « وارلتم خالقکم و ارلغنه شہادر » فخر رسالت افندمزک « سجانک ماعرفناک حق معرفتک » حدیث شریفی و صدیق اکبر افندمزک « المعجز عن درک الادراک ادراک » کلام عالیزی و حضرت علی کرم الله وجهہ افندمزک « والبحث عن سر ذات الله اشراک » مصراعیلہ تضمین بیورمسی کبی معرفت الہیہنک امتناعی افادہ ایدن تقول، کنہ و حقیقتیلہ معرفت الہیہ بہ محمولدر . عقل بشر کنہ باری بی ادراکدن بالکلیہ عاجزدر . جناب حق ادراک ایچون بشرده هیچ بر آلت، هیچ بر قوت یوقدر . حواسمز، عقلمز ہب ممکنات دائرہسندہ دوران ایلر . عقلمزک حسمزک تعلق ایلدیکی شیلر میانندہ واجب جنسنندن برشی یوقدرکہ کنہ حقیقت واجبہ دائر بر فکر حاصل اولسون .

جناب حقک کنہ ذاتی ادراک و معرفت افراد بشریہنک وسع و اقتداری خارجندہدر . انسان کنندی هویت ذاتیہ سنی ادراکدن عاجزدر ، کافہ اشیانک موجد و مبدعی اولان صانع متعالک کنہ ذاتی نہ وجہلہ ادراک ایدہ ییلیر ؟ عقل ایسہ مراسم عبودیتی ایضا ایچونددر . یوخسہ سرائر ربوبیتی ادراک ایچون دکلدر . بز جناب حقک کنہ ذاتی ادراک ایلہ مأمور دکلر .

نوع بشرک مکلف بولندقلری معرفت الہیہ کنہ ذات احدیتی ادراک و احاطہ دیمک دکلدر . بلکه آثار صنفندن شان الوہیتہ لایق اولان صفات جلیلہ سنی ییلیمک و ذات اجل و اعلا سنی صفات علیا و اسماء حسنا سیلہ ملاحظہ ایدرک و ارلغنی و برلکنی تصدیق ایتیمک دیمکدر . وسع بشرک مساعد اولدینی معرفت دخی بوندن عبارتدر .

چونکہ جناب حق ادراک، آنحق آثار باہرہ سیلہ یعنی آفاق و انفسہ عطف نظر ایدوب اتردن مؤثرہ استدلال طریقیلہ واجب تعالی حضرتلرینک و ارلغنی و برلکنی معرفتدر . حکیم سعیدینک،

در نظر ہوشیار

برک درختان سبز

معرفت کردگار

ہر ورقی دفترست

کلام حکمت انجائی بومضانی یک واضح بر صورتندہ افادہ ایتمشدر . زیرا اتردن مؤثرہ انتقال ایتیمک غایت بدیہی و وضعندن صانع استدلال ایتیمک بر امر جلیدر . انسان بر کوزل یازی

و یا رسم کوردیکی زمان صاحبی بيلمك ايستر و آنك فضل و کماله اثريله استدلال ايلر .
 اقطار و اقاليمك كافه سنده بولنان بی آدم ، حتی هیچ ر کيمسه دن تلقین و فهمیم وقوع بولمیه رق
 وادی و وحشته قالان اقوام بيله فطری اوله رق بر خالفك ايجادينه محتاج اولدقلرینی
 شهادت وجدانلریله جزماً بیلیرلر . اشبو حالات ايسه کائناده قدرت قاهره و حکمت
 بامره سی حکم سورمکده بولنان بر قادر حکیمک وجود مقدسه بداهه دالات ایدوب
 وارلقی اثبات ايلر .

استعین بالله « ان فی خلق السموات والارض » الا ینه قول شریفک ارشاد بیوردینی
 وجهله مصنوعاتک بر صانع قدیمه و بر خلاق حکیمه محتاج اولمسی اک آچیق ، اک بلیغ
 بر دلیل عد اولنمشدر . چونکه ارض و آنک محتوی اولدینی حیوانات ، نباتات ، جمادات ،
 و بولنرده کی وقایع و عجایبی کذلک سموات ؛ آنلرک احتوا ایتدکری اجرام بی نهایت
 و بولنرده کی ترتیبات و تنسیقاتی بصیر بصیرت و نظر انصاف و معرفت ايله تماشا و تأمل ایدن
 ذوات ، بوبدیه نک اراده و قدرت صاحبی اولان بر موجد کامل الذات والصفاتک خلق
 و ايجادیله حصول بوله جفی جزم و تیقنده تردد ایتمز .

بر (آنتروپولوغ) یعنی علم احوال انسان عالمی دییورکه :

شو انسان دینیلان ما کنه بی قرق سنه در تبع و تشریح ایدیورم . بوقدر اثر انتظام
 کوریورم که بونک مؤثره حیران اولیورم . بر ذره دن فضای بی نهایتیه وارنجیه قدر
 کوریلان انتظام ، بر قدرت محیطیه جمله مزی حیران ایدیور . ذره لر اچینده عوالم ، عوالم
 فوقنده عوالم بولنوب جمله سنده بر قانون حکمفرما اولیور ، جمله سی ایلک قوماندایی
 بر قوماندانن آلمش اولدقلری کوریلور . فقط ذات باری بی وهم و خیال ايله و یا محدثاته
 قیاس ايله ظن و تخمین و خاطره کلان بر کیفیت و مثال ايله تصور و تعیین اصلاً جائز دکلدرد .
 بناء علیه پیغمبر اقدس « تفکروا فی آلاء الله ولا تتفکروا فی ذاته فانکم ان تقدروا قدره »
 بیوروب افراد امتی ساحل سلامته ارشاد بیورمشلردر ، یعنی جناب حقت حدسز
 و حسابمزلر نعمتلرینی دوشنوب کنه ذاتی در شو نمیکز ، چونکه سز عظمت الهیه بی
 تقدیر و احاطه ایده مزش سکز . بعض اکابر دخی « کل ما خطر ببالک فالله غیر ذلک »
 بیورمشلردر .

دار الحکمة الاسلامیه اعضاسندن

عربکری حسین عونی